

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Greco-Catolică
1.3 Departamentul	Cluj
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Teologie Greco-Catolică Pastorală

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	KLR0026 Teologie Morală I						
2.2 Titularul activităților de curs	Călin Săplăcan						
2.3 Titularul activităților de seminar	Călin Săplăcan						
2.4 Anul de studiu	3	2.5 Semestrul	5	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7 Regimul disciplinei	Df/ob

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					28
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					12
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					28
Tutoriat					2
Examinări					
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual	70				
3.8 Total ore pe semestru	126				
3.9 Numărul de credite	5				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	•
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	•

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoștințe <ul style="list-style-type: none"> - Cunoașterea paradigmelor și orientărilor actuale în teologia morală - Dobândirea fundamentelor teologiei morale: legea, conștiința, Legea naturală, păcatul, etc. • Abilități <ul style="list-style-type: none"> - Identificarea metodelor utilizate în teologia morală - Elaborarea unei judecăți creștine în raport cu Biblia, Tradiția și Magisteriul Bisericii • Competențe <ul style="list-style-type: none"> - Capacitatea de a discerne și a soluționa situațiile morale din pastorală - Elaborarea unor proiecte de cercetare de intervenție în domeniul teologiei morale
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Aplicarea principiilor morale creștine în viața comunității • Responsabilitate față de comunitatea creștină în dezvoltarea ei morală

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	- Cursul este o hermeneutică teologică a acțiunii. El nu oferă rețete aplicabile azi și mâine, ci se situează la un nivel al pedagogiei existenței creștine al cărui martor exemplar este Isus Cristos, care trezește în noi responsabilitatea, făcând apel la conștiința fiecăruia dintre noi. La lumina mărturisirii credinței noastre în Isus Cristos care angajează totalitatea existenței noastre, cursul va aborda marile chestiuni etice și va oferi o metodologie pentru discernământ.
7.2 Obiectivele specifice	<p>- <i>Prima parte</i> pune bazele elaborării unei judecăți etice creștine, pornind de la o analiză a câmpului etic, menită să constate complexitatea și pluralismul etic ce caracterizează societățile și culturile noastre. Prin prisma tensiunii dintre sensul coexistenței și coexistența sensurilor, vom încerca să discernem care este aportul eticii teologice la consens, precum și specificul teologiei morale după Conciliul Vatican II.</p> <p>- <i>A doua parte</i>, este legat de discernământul voinței lui D-zeu, ceea ce implică tratarea dialecticii dintre libertatea umană și harul lui D-zeu.</p> <p>- <i>A treia parte</i>, este o reflecție asupra libertății umane din punct de vedere al condiționărilor la care este supusă aceasta (emoții, inconștient, etc.), arătând că responsabilitatea morală voluntară este angajată tocmai în mijlocul acestor condiționări.</p> <p>- <i>A patra și a cincea parte</i>, ne pune în legătură cu legea și cu conștiința, factori importanți în discernământul uman.</p> <p>- <i>A șasea</i>, face apel la elaborarea unei judecăți creștine ținând cont de sursele normative: Scripturile, Tradiția și Magisterul.</p>

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
<p>Curs 1. Elemente de metodologie în teologia morală.</p> <ul style="list-style-type: none"> - prezentarea bibliografiei și munca de cercetare - stabilirea uni problematici în teologia morală <p>Umberto, ECO. <i>Cum să scrie o teză de licență</i>. Polirom, Iași, 2014.</p> <p>LANI-BAYLE, Martine, <i>Ecrire une recherche : mémoire ou thèse</i>. Chronique Sociale, Lyon, 1999.</p> <p>MACCIO, Charles, <i>Savoir écrire un livre, un rapport, un mémoire</i>. Chronique Sociale, Lyon, 2003.</p>	Prelegerea, dialogul	
<p>Curs 2. Definiții anticipate și provizorii ale moralei.</p> <ul style="list-style-type: none"> - morală ca știință descriptivă - morală ca știință normativă a acțiunii umane 	Prelegerea, dialogul	

<ul style="list-style-type: none"> - morala ca știință rațională care angajează sensul omului - raportul dintre etică și morală <p>André LEONARD, <i>Le fondement de la morale</i>. Cerf, Paris, 1999, p.17-27.</p>		
<p>Curs 3. Pluralismul etic și contribuția eticii teologice la consens (I)</p> <ul style="list-style-type: none"> - complexitatea ca paradigmă dominantă a înțelegerii lumii - pluralism etic și cultural - sensul coexistenței și coexistența sensurilor <p>David TRACY, «La désignation du présent», in <i>Concilium</i>, nr. 227, 1990, p.71-92.</p> <p>Charles TAYLOR, <i>Le malaise de la modernité</i>, Cerf, Paris, 1994, p.9-32.</p>	Prelegerea, dialogul	
<p>Curs 4. Pluralismul etic și contribuția eticii teologice la consens (II)</p> <ul style="list-style-type: none"> - etica dialogului - contribuția și originalitatea eticii teologice la consens - teologia morală după Vatican II <p>David TRACY, «La désignation du présent», in <i>Concilium</i>, nr. 227, 1990, p.71-92.</p> <p>Charles TAYLOR, <i>Le malaise de la modernité</i>, Cerf, Paris, 1994, p.39-85.</p> <p>«Dei Verbum» &24 in <i>Conciliul Vatican II</i>, București, Ed. Arhiepiscopia Romano-Catolică de București, 2000, p.229-242.</p>	Prelegerea, dialogul	
<p>Curs 5. Trăirea morală și credința creștină (I)</p> <ul style="list-style-type: none"> - dialectica har și libertate - etica, loc de verificare a credinței - perspective și orientări <p>Ioan Mircea ILECIU, <i>Har si libertate in viziunea teologica a Sf. Casian</i>. București, Ed. Paralela 45, 2002 (p.327-366).</p> <p>Isidor CHINEZ, <i>Moralitatea actului uman: Teologia morală fundamentală I</i>, Ed. Sapientia, Iași, 2017, p.73-128.</p>	Prelegerea, dialogul	
<p>Curs 6. Trăirea morală și credința creștină (II)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Libertatea și acțiunea umană - alegerea și motivele - efortul și puterea (emoțiile, obiceiurile, etc.) - consimțământul și necesitatea (caracterul, viața, inconștientul) - limitele libertății <p>André LEONARD, <i>Le fondement de la morale</i>. Cerf, Paris, 1999, p.31-96.</p> <p>Isidor CHINEZ, <i>Moralitatea actului uman: Teologia morală fundamentală I</i>, Ed. Sapientia, Iași, 2017, p.73-128.</p>	Prelegerea, dialogul	
<p>Curs 7. Elaborarea judecății creștine.</p> <ul style="list-style-type: none"> - a discerne voința lui Dumnezeu - principiul dublului efect - răul ontic și răul moral <p>R. McCORMICK, « Le principe du double effet », in <i>Concilium</i>, 120, 1976, p.106-156.</p> <p>Ioan-Paul al II-lea, <i>Veritatis Splendor</i>, cap.I.</p>	Prelegerea, dialogul	
<p>Curs 8. Legea în teologia morală</p> <ul style="list-style-type: none"> - o lege care ne permite să trăim împreună și care evoluează - legea ca factor de umanizare și structură internă omului ce se dezvoltă progresiv <p>Isidor CHINEZ, <i>Lege, conștiință, păcat. Teologie morală fundamentală II</i>, Ed. Sapientia, Iași, 2018, p.10-53.</p> <p>Calin SAPLACAN, „Legea în teologia morală” în <i>Mozaic teologic I</i>.</p>	Prelegerea, dialogul	

Cluj-Napoca, Ed. Viața creștină, 2001, p.89-106.		
<p>Curs 9. Legea naturală</p> <ul style="list-style-type: none"> - controversele privind legea naturală - Veritatis Splendor și legea naturală - universalitatea legii naturale <p>Karl Heinz PESCHKE, <i>Etica creștină I. Fundamente ale teologiei morale</i>. Ed. Dacia Europa Nova Lugoj, 2003, p. 85-120.</p> <p>Isidor CHINEZ, <i>Lege, conștiință, păcat. Teologie morală fundamentală II</i>, Ed. Sapientia, Iași, 2018, p.10-53.</p> <p>Ioan-Paul al II-lea, <i>Veritatis Splendor</i>, cap.II, nr. 45-53.</p>	Prelegerea, dialogul	
<p>Curs 10. Conștiința: o condiție de posibilitate (I)</p> <ul style="list-style-type: none"> - iluziile conștiinței - lipsa reperelor - conștiința luminată <p>Karl Heinz PESCHKE, <i>Etica creștină I. Fundamente ale teologiei morale</i>. Ed. Dacia Europa Nova Lugoj, 2003, p. 141-182.</p> <p>Isidor CHINEZ, <i>Lege, conștiință, păcat. Teologie morală fundamentală II</i>, Ed. Sapientia, Iași, 2018, p.53-84.</p>	Prelegerea, dialogul	
<p>Curs 11. Conștiința: o condiție de posibilitate (II)</p> <ul style="list-style-type: none"> - o conștiință care se formează - o conștiință luminată de credință - o conștiință luminată de mărturisirea păcatelor <p>Karl Heinz PESCHKE, <i>Etica creștină I. Fundamente ale teologiei morale</i>. Ed. Dacia Europa Nova Lugoj, 2003, p. 141-182.</p> <p>Isidor CHINEZ, <i>Lege, conștiință, păcat. Teologie morală fundamentală II</i>, Ed. Sapientia, Iași, 2018, p.53-84.</p> <p>Olivier ROY (DU), <i>La réciprocité. Essai de morale fondamentale</i>. Paris, Ed.Épi, 1970, p.157-181.</p>	Prelegerea, dialogul	
<p>Curs 12. Păcatul</p> <ul style="list-style-type: none"> - evoluția sensului păcatului - distincția dintre păcat și culpabilitate - semnele existenței unui păcat și ambiguitatea lor <p>Xavier THEVENOT, <i>Les péchés. Que peut-on dire ?</i> Paris : Salvator, 1983.</p> <p>Karl Heinz PESCHKE, <i>Etica creștină I. Fundamente ale teologiei morale</i>. Ed. Dacia Europa Nova Lugoj, 2003, 245-279.</p> <p>Isidor CHINEZ, <i>Lege, conștiință, păcat. Teologie morală fundamentală II</i>, Ed. Sapientia, Iași, 2018, p.85-136.</p>	Prelegerea, dialogul	
<p>Curs 13. Surse normative: Scripturile, Tradiția și Magisterul.</p> <ul style="list-style-type: none"> - rolul activ al <i>sensus fidei fidelium</i> în morală - raportul Scriptură – Morală - tradiție și tradiționalism <p>- regularizările ministeriale în discernământul etic în Biserică</p> <p>COMISIA TEOLOGICĂ INTERNAȚIONALĂ. <i>Biblia și morală. Rădăcinile biblice ale acțiunii creștine</i>. Iași, Sapientia, 2013.</p> <p>Eric WEIL, «Tradition et traditionalisme» in <i>Essais et conférences</i>, vol.2, Paris, Plon, 1953, p. 9-21.</p>	Prelegerea, dialogul	
<p>Curs 14. Bilanț și evaluarea parcursului.</p>	Prelegerea, dialogul	
<p>Bibliografie</p> <p>Ioan-Paul al II-lea, <i>Veritatis Splendor</i>.</p> <p>André LEONARD, <i>Le fondement de la morale</i>. Cerf, Paris, 1999.</p> <p>Karl Heinz PESCHKE, <i>Etica creștină I. Fundamente ale teologiei morale</i>. Ed. Dacia Europa Nova, Lugoj, 2003.</p> <p>Isidor CHINEZ, <i>Moralitatea actului uman: Teologia morală fundamentală I</i>, Ed. Sapientia, Iași, 2017.</p> <p>Isidor CHINEZ, <i>Lege, conștiință, păcat. Teologie morală fundamentală II</i>, Ed. Sapientia, Iași, 2018.</p>		

Xavier THEVENOT, <i>Compter sur Dieu</i> , Cerf, Paris, 1992. Xavier THEVENOT, <i>Les péchés. Que peut-on dire ?</i> Paris : Salvator, 1983.		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
Sem.1: Prezentare seminar	Prezentare	
Sem. 2: Morale, etici, deontologii. - Paul Ricoeur. <i>Soi-même comme un autre</i> . Essai/Points, Paris, 1990, p.199-318. -	Analiză de texte și dezbateri	
Sem. 3: Specificul moralei creștine. - Xavier THEVENOT, „A propos de la spécificité de la morale chrétienne” in <i>Compter sur Dieu</i> , Cerf, Paris, 1992, p. 15-34.	Analiză de texte și dezbateri	
Sem. 4: Cele trei dimensiuni ale moralei - Xavier Thévenot. <i>Morale fondamentale</i> . DDB, Paris, 2007, p.87-113.	Analiză de texte și dezbateri	
Sem. 5: A discerne voința lui Dumnezeu (impasul moralismului) - Xavier Thévenot. <i>Morale fondamentale</i> . DDB, Paris, 2007, p.113-125.	Analiză de texte și dezbateri	
Sem. 6: A discerne voința lui Dumnezeu (metode de elaborare a unei judecăți morale) - Xavier Thévenot. <i>Morale fondamentale</i> . DDB, Paris, 2007, p.125-144.	Analiză de texte și dezbateri	
Sem. 7: Principiul dublului efect - Toma din Aquino, <i>Suma Teologică</i> (II-II, q.64, a.7)	Analiză de texte și dezbateri	
Sem. 8 : Teologie morală și științe umane - Xavier Thévenot. <i>Morale fondamentale</i> . DDB, Paris, 2007, p.125-144.	Analiză de texte și dezbateri	
Sem. 9: Comportament, libertate, condiționări în teologia morală	Analiză de texte și dezbateri	
Sem. 10: Natură, lege, lege naturală - Xavier Thévenot. <i>Morale fondamentale</i> . DDB, Paris, 2007, p.145-169.	Analiză de texte și dezbateri	
Sem. 11: Conștiința și Legea - Joseph Ratzinger. <i>Despre conștiință</i> . Târgu Lăpuș, Galaxia Gutenberg, 2008.	Analiză de texte și dezbateri	
Sem. 12: tripla dimensiune a păcatului: personală, socială, spirituală - Ioan Paul al II-lea. <i>Reconciliatio et Paenitentia</i> , 1984.	Analiză de texte și dezbateri	
Sem. 13: Scriptură, Magisteriu, Tradiție - Louis Bouyer, « <i>Le métier de théologien</i> », Editions France-Empire, 1979.	Analiză de texte și dezbateri	
Sem. 14: Bilanț	Analiză	
Bibliografie: vezi mai sus		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

•

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	- cunoașterea paradigmelor din teologia morală, a conceptelor fundamentale - capacitatea de a dezvolta o argumentație proprie (opinii și convingeri personale) în raport cu temele studiate	Colocviu	50%
	- participarea activă la curs	Verificare continuă	10%
10.5 Seminar/ laborator	Activitate seminar	Verificare continuă	20%
	Referate/eseuri/traduceri/ proiecte, etc.		20%
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none">Cunoașterea conceptelor în teologia moralăparticiparea la minim 90% din seminarii			

Data completării
15.03.2024

Semnătura titularului de curs
Călin Săplăcan

Semnătura titularului de seminar
Călin Săplăcan

Data avizării în departament
22.05.2024

Semnătura directorului de departament
Marius Furtună